

Helseforetakene i Helse Nord

SENDES KUN PER E-POST

Deres ref:

Vår ref:

-/

Saksbehandler

Monsen, Hansen og Tidemann

Dato:

Bodø, 16.03.2023

Budsjettbrev 1:

Økonomisk langtidsplan 2024–2027, inkludert rullering av investeringsplan

Herved involveres helseforetakene i arbeidet med rulleringen av foretaksgruppens økonomiske langtidsplan og investeringsplan.

Helse Nord har i foretaksmøte 17.01.2023 fått krav om at foretaket «innretter virksomheten innenfor økonomiske rammer og krav som følger av Stortingets behandling av Prop.1 S (2022-2023), foretaksmøtet og oppdragsdokumentet for 2023, slik at sørge for-ansvaret oppfylles og det legges til rette for en bærekraftig utvikling over tid». Dette er videreført i foretaksmøte 8.2.2023, jf styresak 3-2023 *Oppdragsdokument 2023 til helseforetakene* hvor det fremgår:

«Det legges til grunn at foretakene iverksetter nødvendige tiltak for å innfri kravene i oppdragsdokumentet innenfor de juridiske, økonomiske og organisatoriske rammene som gjelder for helseforetaket. Bærekraftig ressursbruk skal betraktes som en forutsetning for virksomheten på lik linje med styringsmålene. Dette gjelder økonomi, miljø og disponering av personell.»

Innspill fra helseforetakene

I foretaksmøte 16. mars 2023 ble det vedtatt følgende:

1. For å sikre økonomisk bærekraft i 2023 og i økonomisk langtidsplan skal XX HF
 - a) innen utgangen av april 2023 styrebehandle budsjett 2023 på nytt i tråd med de nye forutsetningene. Budsjettet skal vedtas med en komplett og oppdatert risikovurdert omstillingsplan for 2023.

- b) gjennomføre nødvendig omstilling slik at helseforetaket i 2024 har økonomisk bærekraft for å håndtere drift og investeringer.
- c) innen utgangen av april 2023 fremlegge bærekraftsanalyse og forslag til økonomisk langtidsplan for perioden 2024 – 2031, hvor år 2024 er innrettet slik at drift og investeringer er i balanse innenfor tilgjengelige rammer.

Bakgrunn

Det vises til Helse Nord RHF's styresak 81-2022 ØLP 2023–2026, inkludert rullering av investeringsplan 2023–2030.

Helse Nord's vedtatte økonomiske langtidsplan og investeringsplan skal rulleres i styremøte i Helse Nord RHF 22. juni 2023. Vedtatt plan vil være førende for helseforetakenes langtidsplanlegging og budsjetter for perioden.

Detaljert fremdriftsplan for budsjettarbeidet og frister følger av vedlegg.

Styringsmål for Helse Nord

Helse Nord RHF har ansvar for at befolkningen i regionen får tilgang til spesialisthelsetjenester slik dette er fastsatt i lover og forskrifter. Utviklingen av tjenestene skal nå de mål som fastsettes av eierne. Økonomisk langtidsplan vil bli innrettet i samsvar med disse målene.

Regjeringens overordnede mål er:

- God helse og mestring i befolkningen, uavhengig av sosial bakgrunn.
- Gode pasientforløp og rask tilgang til tjenester i hele landet.
- Helse- og omsorgstjenesten er et attraktivt arbeidssted i et livslangt karriereløp.
- Bærekraftig og rettferdig ressursbruk.
- Helse- og omsorgssektoren er forberedt i møte med kriser og katastrofer.

Helseforetakene skal innrette sin virksomhet med sikte på å nå følgende hovedmål:

1. Styrke psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling.
2. Styrke forskning, innovasjon og kompetanse og forbedre kvalitet og pasientsikkerhet.
3. Rask tilgang til helsetjenester og sammenhengende pasientforløp.

Helse Nord's regionale utviklingsplan 2023-2038 tar utgangspunkt i at befolkningen i Nord-Norge går ned, tilgangen til kvalifisert personell blir mindre, kombinert med at dagens økonomiske rammer vil innsnevres ytterligere. Faglige krav til kvalitet og forsvarlighet og medisinsk faglig utvikling med økt spesialisering og kostbart medisinsk-teknisk utstyr gjør det nødvendige med endringer. Det medfører at organisasjonen må tenke nytt for å sikre bærekraft til løse nåværende og fremtidige behov for et likeverdig helsetilbud. Det vises i tillegg til oppdraget som Helse Nord RHF har fått fra HOD med å

vurdere behovet for endringer i funksjons- og oppgavedeling som bidrar til at Helse Nord RHF kan ivareta sitt sørge for-ansvar på lang sikt.

Strategi for Helse Nord 2021-2024 har kortere tidshorisont enn Regional utviklingsplan og bygger på to bærebjelker:

- kontinuerlig forbedring
- bærekraftig utvikling

Det forutsettes at målene innfris innenfor rammen av tildelte midler.

Mål for plan- og budsjettprosessen

Dialogen mellom RHF og helseforetakene i planprosessen skal bidra til:

- å gi helseforetakene forutsigbarhet i planforutsetningene slik at det gir grunnlag for langsiktig planlegging.
- å sikre at hvert helseforetak og Helse Nord samlet har en økonomisk bærekraftig plan.
- å gi helseforetakene mulighet for å komme med innspill til plan.
- å sikre en årlig og helhetlig prosess, hvor prioriteringer skjer ved rullering av planen i juni.

Tilbakemelding fra helseforetakene

HF-styrene bes om å behandle:

- Oppdatert bærekraftsanalyse og forslag til økonomisk langtidsplan for perioden 2024-2031, hvor 2024 er innrettet slik at drift og investeringer er i balanse innenfor tilgjengelige rammer.
- Foretakets prioriteringer mellom drift og investering.
- Foretakets prioriteringer knyttet til driftstiltak.
- Innspill til justeringer av vedtatt investeringsplan, herunder periodisering av vedtatte større prosjekter. Gjeldene investeringsplan er vedlagt.

Det vil bli avholdt et budsjettmøte (Teams) med hvert enkelt HF, tentativt uke **17/18**. Agenda står i vedlegg 1.

Økonomiske planpremisser

Det vises til vedlegg 3. Oppdatering av økonomisk langtidsplan 2024–2027 baseres foreløpig på følgende premisser:

- En forventning om 1,2 % årlig realvekst i helsesektoren.
- Trekk som en effekt av nasjonal inntektsmodell.
- Faglige premisser bygger på Regional utviklingsplan 2023-2038/Strategi for Helse Nord RHF 2021-2024.

- Oppdatering av kriterieverdiene i inntektsfordelingsmodellen gjennomføres juni 2023.
- Inndragning av omstillingsbevilgninger i tråd med foretaksmøteprotokoll 16.3.2023:

	Engangsbevilgninger for 2023		
	Styresak 4-2023	Styresak 21-2023	Sum
Finnmarkssykehuset	24	20	44
Universitetssykehuset Nord-Norge	77		77
Nordlandssykehuset	48		48
Helgelandssykehuset	21		21
	170		190

- Videreføring av økte bevilgninger i tråd med foretaksmøteprotokoll 16.3.2023:

	Økte bevilgninger		
	Drift	Medisiner- utdanning	Sum
Finnmarkssykehuset	40		40
Universitetssykehuset Nord-Norge	126	10	136
Nordlandssykehuset	78		78
Helgelandssykehuset	35		35
	279		289

Midler til kostnader knyttet til økt antall medisinerstudenter (praksisundervisning) legges inn som en permanent bevilgning og i vedlegg 3 og 4 er det gjort en foreløpig framskrivning og fordeling av økt bevilgning.

Foretakene skal i sin bærekraftsanalyse legge følgende til grunn:

- Kjente driftsendringer knyttet til nye bygg, herunder midlertidige aktivitetsreduksjoner knyttet til innflytting.
- Ta høyde for egne kostnader knyttet til innføring av elektronisk kurve (FRESK) og Helhetlig informasjonssikkerhet – fase 2.
- Ta høyde for midler til nødvendig vedlikehold.
- Det er stor usikkerhet knyttet til fremtidig utvikling i rentenivået. Det skal i bærekraftanalysene legges til grunn følgende renter:
 - Lån til byggelån til og med 2017: lånerente på 2,5 % (ved flytende)
 - Lån nye investeringsprosjekter: lånerente på 3,5 %
 - Innskuddsrente: 2,5 %
 - Driftskreditt: 2,7 %

Foreløpige prioriteringer av økonomisk handlingsrom

Det vises til vedlegg 3. Det er foretatt en foreløpig oppdatering av økonomisk handlingsrom.

Resultatkrav HF

Jf. vedtak i styresak 81-2022 ØLP 2023-2026 og styresak 4-2023 Budsjett 2023-konsolidert: Følgende resultatkrav skal ligge til grunn for perioden 2023–2030.

Resultatkrav i planperioden (i 1000 kr)	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Helse Nord RHF	12 000	161 000	71 000	81 000	81 000	0	0	0	0
Finnmarkssykehuset	0	24 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
UNN	40 000	40 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Nordlandssykehuset	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Helgelandssykehuset	42 000	47 000	47 000	47 000	47 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Sykehusapotek Nord	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Helse Nord IKT	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	100 000	278 000	139 000	149 000	149 000	26 000	26 000	26 000	26 000

Med vennlig hilsen

Marit Lind
Signert
Konstituert adm. direktør

Erik Arne Hansen
Signert
Økonomidirektør

Vedlegg 1 - Videre fremdriftsplan budsjettprosess 2024–2027

Vedlegg 2 - Vedtatt investeringsplan 2023–2030

Vedlegg 3 - Foreløpig beregning av økonomisk handlingsrom/konsekvenser av plan 2024–2027

Vedlegg 4 – Fremskrivning av basisramme

VEDLEGG 1

Videre fremdriftsplan budsjettprosess 2024-2027

28. april Frist for HF-styrebehandling av tiltaksplan, bærekraftsanalyse og innspill til plan.

April, tentativ uke 17/18 Budsjettmøter, avklaringer av forventninger, budsjettpremisser og føringer.

Agenda:

1. Gjennomgang av helseforetaks plan for å løse omstillingsutfordringer.
2. Klargjøring av foretakets prioriteringer
3. Gjennomgang av fremdrift i investeringsplanen
 - a. Forventet utbetaling store byggeprosjekt og innbetalinger ved salg
 - b. Tidspunkt for overføring fra anlegg under utførelse til bruk (avskrivninger med mer)
4. Evt. avklaring av spørsmål knyttet til mottatte innspill til plan

22. juni RHF-styret behandler styresak om økonomisk langtidsplan neste 4 år, inkl. rullering investeringsplan neste 8 år.

Oktober Budsjettmøter i forbindelse med oppfølgingsmøter per 2.tertial 2023.

3. oktober Oppdatert bærekraftsanalyse, likviditetsprognose og tiltaksplan for å nå fastsatt resultatkrav for neste år (administrativt behandlet) oversendes Helse Nord RHF. Innspill til Statsbudsjett år n+2 sendes RHF.

? oktober Statsbudsjett 2024.

24. oktober RHF-styret behandler sak om oppdatering rammer/føringer budsjett 2024.

15. desember Frist for endelig budsjettbehandling i Helseforetaksstyret.

Februar 2024 Konsolidert budsjett behandles i RHF-styret.

VEDLEGG 2 - Vedtatt investeringsplan

Investeringsplan - Totale rammer inkl pristigning til ferdigstillelse og byggeårsrenter	Sum tidligere år	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	SUM inkl tidl. År
Finmarkssykehuset											
Helikopterlandingsplass Kirkenes				34 000	20 000						54 000
Nye Hammerfest sykehus P50, eksklusive universitetsarealer	983 000	500 000	612 000	225 000							2 320 000
Nye Hammerfest sykehus, universitetsarealer	50 000	100 000	50 000								200 000
Nye Hammerfest sykehus, helikopterlandingsplass		22 600	72 000								94 600
Korona-investeringer styresak 104-2020	21 200										21 200
Operasjonsstue Alta		15 000									15 000
Tarmscreening			4 500								
Til HF-styrets disposisjon (MTU, ambulanser, KLP mv.)		45 000	45 000	45 000	50 000	50 000	50 000	45 000	45 000	45 000	
Sum Finmarkssykehuset		682 600	783 500	304 000	70 000	50 000	50 000	45 000	45 000	45 000	
UNN											0
Nye Narvik sykehus P50	997 000	723 000	639 000	313 000							2 672 000
Korona-investeringer styresak 104-2020	73 900										73 900
UNN psykisk helsevern Tromsø P50			0	0	50 000	150 000	700 000	700 000	300 000		1 900 000
Tarmscreening			8 300								
Til HF-styrets disposisjon (MTU, ambulanser, KLP mv.)		275 000	200 000	200 000	200 000	200 000	200 000	180 000	180 000	180 000	
Sum UNN		998 000	847 300	513 000	250 000	350 000	900 000	880 000	480 000	180 000	
Nordlandssykehuset											
Korona-investeringer styresak 104-2020	42 200										42 200
Korona- testing	8 600										8 600
Strålemaskin		20 000	20 000								40 000
Bioteknologi - NIPT	1 200	2 400									3 600
Landingsplass Bodø			20 000								20 000
Fagplan TSB		10 200									10 200
Tarmscreening			8 100								
Til HF-styrets disposisjon (MTU, ambulanser, KLP mv.)		80 000	80 000	80 000	80 000	80 000	100 000	90 000	90 000	90 000	
SUM NLSH		112 600	128 100	80 000	80 000	80 000	100 000	90 000	90 000	90 000	
Helgelandsykehuset											
Utvikling av Helgelandsykehuset P50	20 000	0	0	0	50 000	70 000	400 000	700 000	760 000		2 000 000
Korona-investeringer styresak 104-2020	24 800										24 800
Tarmscreening			3 700								
Til HF-styrets disposisjon (MTU, ambulanser, KLP mv.)		70 000	60 000	50 000	50 000	50 000	50 000	45 000	45 000	45 000	
SUM Helgelandsykehuset		70 000	63 700	50 000	100 000	120 000	450 000	745 000	805 000	45 000	
Helse Nord IKT											
Vedtatte prosjekter		85 600									
Korona-investeringer styresak 104-2020	33 000										33 000
Til HF-styrets disposisjon		84 400	105 000	105 000	105 000	105 000	30 000	30 000	30 000	30 000	
SUM Helse Nord IKT		170 000	105 000	105 000	105 000	105 000	30 000	30 000	30 000	30 000	
Sykehusapotek Nord											
IKT											
Utstyr/areal		7 000	10 000	3 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	
Lokaler i nye sykehus			7 000	8 000							
Sykehusapotek Nord		7 000	17 000	11 000	2 000	2 000	17 000	2 000	2 000	2 000	
Helse Nord RHF											
FRESK	468 100	130 000	15 100	0							613 200
Felles regionale IKT-prosjekt/digitale innbyggertjenester	395 450	45 550	30 400	4 600	7 700	0	30 000	30 000	30 000	30 000	603 700
IKT investeringer			0	50 000	0	0					50 000
IKT investeringer, ubrukte rammer tidligere år			29 700	15 800	52 700	15 000					113 200
Infrastruktur IKT UNN Narvik				17 000							17 000
Infrastruktur IKT FIN Hammerfest				16 000							16 000
Finmarkssykehuset Hammerfest P85		0	0	100 000	162 000						262 000
UNN Narvik P85			0	100 000	72 000						172 000
Helgelandsykehuset utvikling P85			0	0	0	0	0	400 000	100 000		500 000
Påkostning (standardheving) eksisterende anlegg.			0	50 000	50 000	50 000	50 000				200 000
Usikkerhet strategiske prosjekter i konseptfase				0	50 000	50 000	50 000	500 000	500 000		1 000 000
Usikkerhet nye strategiske prosjekter				0	50 000	50 000	50 000	500 000	500 000	500 000	1 200 000
Sum Helse Nord RHF		175 550	75 200	353 400	394 400	115 000	130 000	980 000	1 130 000	530 000	
Sum investeringsplan		2 215 750	2 019 800	1 416 400	1 001 400	822 000	1 677 000	2 772 000	2 582 000	922 000	

VEDLEGG 3 - Foreløpig vurdering av økonomisk handlingsrom

Det anslås at Helse Nord RHF har et brutto økonomisk handlingsrom i størrelsesorden 445 mill. kroner i 2024 stigende til 640 mill. kroner i 2027.

TABELLENE VISER ENDRING FRA VEDTATTE RAMMER 2023

Forventet økonomisk handlingsrom (akkumulert)	2024	2025	2026	2027
Oppdatering nasjonal inntektsmodell akkumulert	-100 000	-200 000	-300 000	-400 000
Forventet realvekst akkumulert 1,0 % pr år	160 000	320 000	480 000	640 000
Viderført tilleggsbevilgning	309 700	309 700	309 700	309 700
Reserver og avslutning prosjekter RHF	0	0	0	0
Engangstilskudd HF avsluttes, Samvalgskooridnator	1 500	1 500	1 500	1 500
Styrets reserve	10 000	10 000	10 000	10 000
Renteinntekt RHF	50 000	55 000	60 000	65 000
Ads disp	4 000	4 000	4 000	4 000
Prisjustering tilbakeholdt basisramme	10 000	10 000	10 000	10 000
Forventet handlingsrom (akkumulert)	445 200	510 200	575 200	640 200

TABELLENE VISER ENDRING FRA VEDTATTE RAMMER 2023

Oppfølging av vedtatt plan 2023-2026	2024	2025	2026	2027
Styrke HF	50 000	100 000	150 000	200 000
Økt avsetning til investeringer	0	10 000	20 000	20 000
Viderført tilleggsbevilgning til HF	279 000	279 000	279 000	279 000
Tiltak Regional utviklingsplan/faglige satsninger	12 000	12 000	12 000	12 000
Sentral risikobuffer Finnmarkssykehuset Hammerfest		40 000	40 000	40 000
Informasjonssikkerhet		-10 000	-10 000	-10 000
Styrke HF/Utdanning spesialsykepleiere		-10 000	-10 000	-10 000
Styrke HF/Vedlikehold		10 000	10 000	10 000
Persontilpasset medisin	2 000	2 000	2 000	2 000
Styrets disp	10 000	10 000	10 000	10 000
Ads disp	4 000	4 000	4 000	4 000
Kvalitetsregister BUP	800	800	800	500
Regionalt senter for spiseforstyrrelse			3 500	3 500
Kjønnsinkongruens	500	1 000	1 000	1 000
Sum oppfølging av vedtatt plan 2023-2026	358 300	448 800	512 300	562 000
Oppfølging av budsjett 2023	2024	2025	2026	2027
Økte kostnader luftambulanse	40 000	40 000	40 000	40 000
Sum oppfølging av budsjett 2023	40 000	40 000	40 000	40 000
Eksternt påførte forhold	2024	2025	2026	2027
Sum eksterne forhold	0	0	0	0
Nye forslag i plan 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Medisinerstudentplasser (praksisundervisning)	20 000	30 000	40 000	50 000
Sum nye forslag i plan 2024-2027	20 000	30 000	40 000	50 000
Sum disponert	418 300	518 800	592 300	652 000
Rest til disposisjon	26 900	-8 600	-17 100	-11 800

Vedlegg 4 - Framskrivning basisrammer

Basisramme 2024-2031 Helgelandssykehuset	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Vedtatt ramme 2023	1 735 521	1 735 521	1 735 521	1 735 521	1 735 521	1 735 521	1 735 521	1 735 521
Kapitalkompensasjon Helgeland		0	0	0	50 000	50 000	50 000	50 000
Videreført tilleggsbevilgning	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Samvalgskoordinator	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Styrking HF estimat	7 271	14 570	21 855	29 140	29 140	29 140	29 140	29 140
Sum	1 777 292	1 784 591	1 791 876	1 799 161	1 849 161	1 849 161	1 849 161	1 849 161

Basisramme 2024-2031 Nordlandssykehuset	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Vedtatt ramme 2023	3 920 888	3 920 888	3 920 888	3 920 888	3 920 888	3 920 888	3 920 888	3 920 888
Styrking HF estimat	14 208	28 394	42 591	56 788	56 788	56 788	56 788	56 788
Videreført tilleggsbevilgning	78 000	78 000	78 000	78 000	78 000	78 000	78 000	78 000
Samvalgskoordinator	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Sum	4 012 596	4 026 782	4 040 979	4 055 176	4 055 176	4 055 176	4 055 176	4 055 176

Basisramme 2024-2031 UNN	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Vedtatt ramme 2023	6 337 032	6 337 032	6 337 032	6 337 032	6 337 032	6 337 032	6 337 032	6 337 032
Kapitalkompensasjon UNN Narvik	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Kapitalkompensasjon UNN psykiatri					40 000	40 000	40 000	40 000
Persontilpasset medisin	5 650	5 650	5 650	5 650	5 650	5 650	5 650	5 650
Styrking HF estimat	20 013	39 956	59 934	79 912	79 912	79 912	79 912	79 912
Regionalt senter spiseforstyrrelser			3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Videreført tilleggsbevilgning	126 000	126 000	126 000	126 000	126 000	126 000	126 000	126 000
Kvalitetsregister BUP	800	800	800	800	800	800	800	800
Medisinerstudenter (praksisundervisning)	20 000	30 000	40 000	50 000	60 000	70 000	70 000	70 000
Sum	6 509 495	6 589 438	6 622 916	6 652 894	6 702 894	6 712 894	6 712 894	6 712 894

Basisramme 2024-2031 Finnmarkssykehuset	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Vedtatt ramme 2023	1 999 470	1 999 470	1 999 470	1 999 470	1 999 470	1 999 470	1 999 470	1 999 470
Kapitalkompensasjon Hammerfest	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Samvalgskoordinator	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Videreført tilleggsbevilgning	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Styrking HF, estimat	8 508	17 080	25 620	34 160	34 160	34 160	34 160	34 160
Sum	2 047 478	2 106 050	2 114 590	2 123 130	2 123 130	2 123 130	2 123 130	2 123 130